

Rammeaftale 2016

Udviklingsstrategi og Styringsaftale

De 19 kommuner i regionen
og Region Midtjylland

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Forord.....	4
Sammenfatning.....	6
Udviklingsstrategi	9
Kapitel 1. Indledning.....	10
Kapitel 2. Hvad er omfattet af rammeaftalen.....	11
2.1 Samarbejdet om Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2016	12
2.2 Fælles mål og visioner	12
2.3 Bruger- og pårørendeinddragelse	13
2.4 Samarbejde med Socialtilsyn Midt	14
Kapitel 3. Fokus- og udviklingsområder i 2016.....	15
3.1. Socialpsykiatri.....	15
3.2. Fælles mål, metodeudvikling- og anvendelse.....	16
Kapitel 4. Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser.....	17
4.1 Voksenområdet	17
4.2. Børn- og ungeområdet.....	19
Kapitel 5. Afrapportering på Centrale Udmeldinger fra 2014	20
5.1. Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse	20
5.2. Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade	20
Kapitel 6. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	21
Kapitel 7. Specialundervisningsområdet	22
Styringsaftalen	24
Kapitel 8. Indledning.....	25
Kapitel 9. Tilbud omfattet af styringsaftalen	26
Kapitel 10. Udviklingen i taksterne	28
Kapitel 11. Prisstrukturen for de omfattede tilbud	30
11.1 Principper for takstfastsættelse	30
11.2 Indhold af taksterne	30
11.3 Forudsætninger der aftales i forbindelse med den årlige rammeaftale	31
11.4 Taksttyper	31
11.5 Regulering af over-/underskud.....	32
Kapitel 12. Oprettelse og lukning af tilbud og pladser	32
12.1 Procedurer for justering af rammeaftalen	34
12.2 Tilpasninger og ændringer i kapaciteten.....	34
12.3 Udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud	35
12.4 Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner	35
12.5 Koordinationsstruktur	35
Kapitel 13. Afregning for brug af tilbud.....	37
13.1 Betalingsaftale.....	37
13.2 Ændringer i et aftalt tilbud indgås ligeledes skriftlig	37
13.3 Afregningsproceduren.....	37
13.4 Opsigelsesvarsel	38
13.5 Forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar	38
Kapitel 14. Kommunale overtagelser af regionale tilbud.....	39
14.1 Procedure for kommunale overtagelser	39

Bilag til Rammeaftale 2016:

Udviklingsstrategi 2016 omfatter følgende bilag:

Bilag 1. Målgruppebeskrivelse

Bilag 2. Udviklingsplan for Sølund 2016

Bilag 3. Udviklingsplan, Region Midtjylland, 2016 – "Specialområde Socialpsykiatri Voksne" samt "Specialområde Autisme"

Bilag 4. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Bilag 5. Organisering på det specialiserede socialområde

Bilag 6. Udtræk fra Tilbudsportalen, samlet overblik over tilbud i den midtjyske region

Bilag 7. KKR-målsætninger på det specialiserede socialområde

Styringsaftale 2016 omfatter følgende bilag:

Bilag 1. Tilbudsviften – oversigt over alle tilbud omfattet af rammeaftalen inklusiv takster og nøgleoplysninger (pr. november 2015)

Bilag 2. Aftale om omkostningsberegning og betalingsmodeller samt abonnementsordninger.

Bilag 3. Oversigt over antal pladser omfattet af rammeaftalen, fordelt på målgruppe og driftsherre (pr. november 2015)

Udkast til bilag kan findes på dette link:

<http://rammeaftale.viborg.dk/Rammeaftale/Rammeaftale-2016>

Bilag i endelig udgave kan pr. 15. oktober 2015 findes på kommunernes og Region Midtjyllands fælles socialportal (www.rammeaftale.midtjylland.dk) samt på kommunernes og Region Midtjyllands hjemmesider, hvor også denne publikation kan hentes.

Forord

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj, der skal sikre et samlet overblik over tilbudsviften på det område, som de 20 driftsherre i regionen samarbejder om. Samtidig er det formålet med rammeaftalen at skabe overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel på tilbud og ydelser inden for aftalens område.

Derudover er det formålet med rammeaftalen at:

- Sikre og styre den faglige udvikling af tilbuddene på tværs af kommunegrænser, så alle kommuner til stadighed er i stand til at tilbyde de rigtige tilbud af høj kvalitet til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer.
- Skabe synlighed og gennemsækelighed om kapacitet, behov for pladser samt takst- og udgiftsudviklingen.
- Sikre koordinering og udvikling af nye tilbud særligt til små målgrupper og målgrupper med komplicerede problemer, så ekspertise og ressourcer på særlige områder anvendes hensigtsmæssigt.

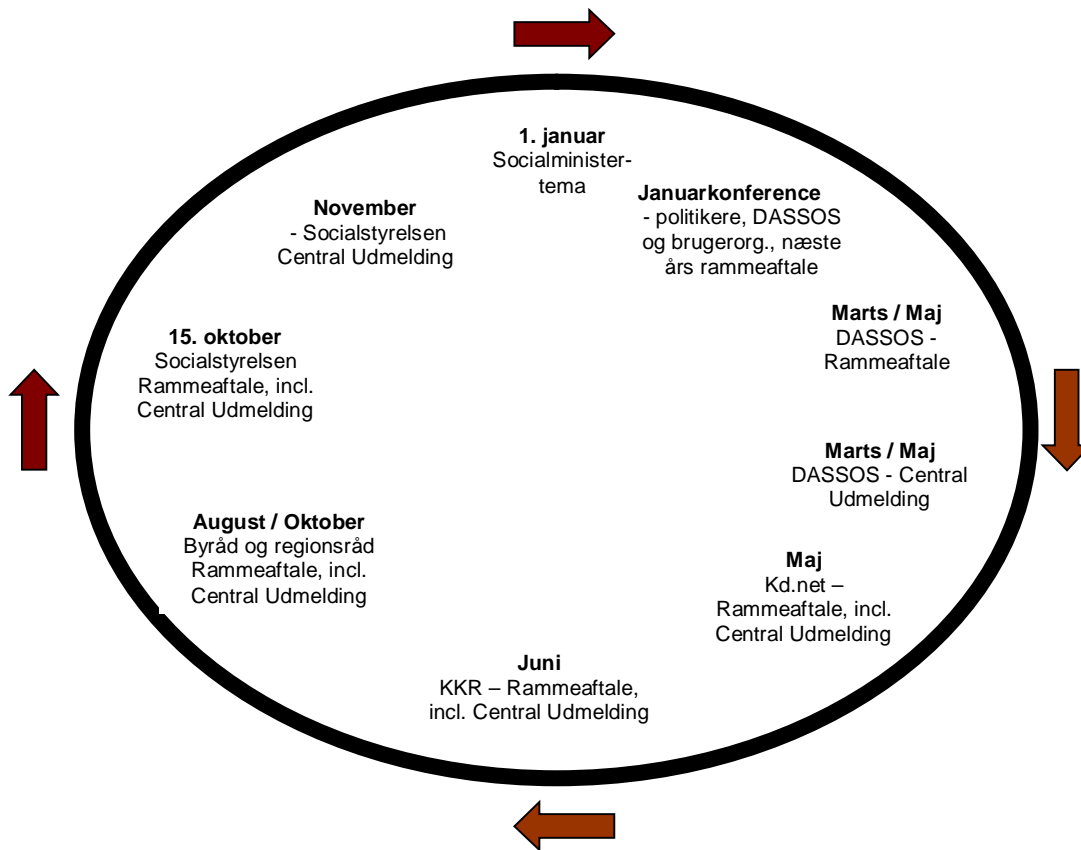
Rammeaftalen er opdelt i henholdsvis en faglig udviklingsdel (Udviklingsstrategien) og en kapacitets- og økonomistyringsdel (Styringsaftalen). Ny bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde trådte i kraft pr. 1. november 2014. Det betød, at fristen for indgåelse af Udviklingsstrategien ændres fra den 1. juli til den 15. oktober, således fristen bliver identisk med indgåelse af Styringsaftalen. Tilsammen udgør de Rammeaftale 2016.

Rammeaftalen tager afsæt i indberetninger fra de 19 kommuner og Region Midtjylland om det forventede behov for tilbud på det sociale område og deres overvejelser om tilbudsviften det kommende år. Rammeaftalen er udarbejdet i tæt samarbejde med repræsentanter fra administrationen i kommunerne og Region Midtjylland, hvormed der er skabt et godt afsæt for en fælles indsats på det sociale område.

For borgerne har det gode samarbejde stor betydning. Koordinering af indsatsen er medvirkende til at sikre, at der altid er tilbud af høj faglig kvalitet – uanset om det er egen kommune, anden kommune eller Region Midtjylland, der driver tilbuddet.

Samtidig har det stor betydning for kommunerne og Region Midtjylland, at koordineringen af tilbudsviften bliver en succes - at der sikres den bedst mulige anvendelse af tilbuddene på rammeaftalens område såvel fagligt som økonomisk.

Et årshjul for rammeaftalearbejdet ser i grove træk ud som skitseret herunder:

Det er Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet (DASSOS), herunder Forretningsudvalget, som har deltagelse af embedsmænd fra kommunerne og Region Midtjylland, der har forberedt arbejdet omkring Rammeaftalen inden fremsendelse til Kommunekontaktrådet (KKR) og vedtagelse af de 20 driftsherrer. Se bilag 5 for yderligere information om organiseringen på det specialiserede socialområde.

Sammenfatning

Rammeaftalen er et planlægnings- og udviklingsværktøj, der skal sikre en åben dialog om udviklingen på det specialiserede socialområde.

Aftalen skal dels fungere som et redskab, der sikrer balance i udbud og efterspørgsel efter specialiserede sociale tilbud ud fra hensyn til driftssikkerhed, forsyningssikkerhed og en rationel økonomi, og dels sikre fleksibilitet og faglig udvikling i tilbuddene.

Udviklingsstrategi:

Fokus- og udviklingsområder

I Rammeaftale 2016 har de midtjyske kommuner og Region Midtjylland i fællesskab en række fokusområder, hvor det findes særlig vigtigt, at der i det fremadrettede samarbejde er en øget bevågenhed:

Socialpsykiatri

Kommunerne har i fællesskab udarbejdet et rammepapir, der tegner et samlet billede af, hvordan kommunerne sikrer en sammenhængende indsats på voksenpsykiatriområdet. Rammepapiret tager afsæt i en fælles forståelse af, at bedre sammenhænge inden for voksenpsykiatrien skal bidrage til, at den enkelte borger får en behandling af høj kvalitet og effektive forløb. Konkret skal mere sammenhængende forløb understøtte, at flere borgere bliver i stand til at mestre eget liv og fastholde deres tilknytning til uddannelse og beskæftigelse. I rammepapiret beskrives fire overordnede fælles tiltag - på følgende områder:

- Samarbejdstiltag
- Mestring
- Tidlig indsats afstemt i forhold til den enkelte
- Den inkluderende indsats i arbejdsliv og civilsamfund

Fælles mål, metodeudvikling- og anvendelse

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland har i regi af Rammeaftale 2016 aftalt, at der skal udarbejdes fælles politiske målsætninger på det specialiserede socialområde for de kommende år. Politiske mål bliver dermed et centralt styringsredskab, hvor de kan give en klarere pejling af, hvad der skal prioriteres af politikere og administration i den enkelte kommune. Samtidig skal målene tydeliggøre hvilke resultater den kommunale opgaveløsning skal skabe. I regi af Rammeaftale 2016 er der enighed om, at der ud over metodeudvikling også skal sættes fokus på metodeanvendelse. Et centralt element bliver derfor inddragelse af evidensbaserede metoder og anvendelse af velfærdsteknologi for at nå de opstillede målsætninger.

Sammenhæng, kommunernes behov for specialiserede tilbud og udbud

I forbindelse med udarbejdelsen af Rammeaftale 2016 har kommunerne udarbejdet en vurdering af den oplevede sammenhæng mellem kommunens behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af specialiserede tilbud i 2016.

Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og

det samlede udbud af tilbud, der er omfattet af rammeaftalen. Dette gælder på såvel voksenområdet som børn- og ungeområdet.

På de enkelte målgrupper kan der i overvejende grad kun spores mindre afvigelser i forhold hertil. På hjerneskadeområdet er kommunernes oplevelse den samme, men der bliver også noteret den udfordring i forhold til udbuddet af tilbud, at træningen af borgere helst skal foregå i nærområdet, hvis den skal give mest mening på sigt.

På hjemløshedsområdet (voksen) er svarene lidt mere differentieret i forhold til, om udbuddet af tilbud matcher behovet for tilbud – om end det generelle billede fortsat er den samme som ovenfor. For målgrupperne fysisk funktionsnedsættelse eller udviklingsforstyrrelser (børn- og unge) noteres der et behov for øget fleksibilitet i forhold til at imødekomme målgruppernes forskellige behov, herunder mindre omkostningstunge tilbud.

Afrapportering på Centrale Udmeldinger fra 2014

Afventer politisk behandling i KKR. Herefter indarbejdes resumé af afrapporteringen på de Centrale Udmeldinger.

Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Gennemgående oplyser landets kommuner, at de oplever sammenhæng mellem kommunernes behov for de lands- og landsdelsdækkende tilbud og tilbuddenes udbud af pladser, ydelser m.v. For de sikrede afdelinger fremhæver enkelte kommuner, at de oplever et for stort udbud af pladser, ligesom en række kommuner, dog med forbehold, forventer et fald i behovet pladser fremadrettet. For langt størstedelen af kommunerne opleves der dog sammenhæng mellem kommunernes behov og de sikrede afdelingers udbud af pladser og ydelser.

Styringsaftale:

Udviklings i taksterne

Der er enighed om følgende udvikling i taksterne:

- At udgiftsstyring på dette område fortsat er vigtig, da det må forventes, at de samlede kommunale udgifter fortsat vil være under pres.
- At der fortsat skal være fokus på udviklingen af omkostningseffektive løsninger/tilbud, som er fagligt og kvalitativt i orden. Dette kan ske ved sammenlægning og omlægning af tilbud, udvikling af nye og anderledes tilbud, kortere opholdstider, fokus på effekt af indsatsen og serviceniveau.
- At der fortsat skal arbejdes med nye måder at styre udgiftsudviklingen på bl.a. gennem øget fokus på visitationen og den fælles metodeudvikling og anvendelse.
- At indførelse af differentierede takster for de enkelte tilbud fortsættes med henblik på at sikre større gennemsigtighed mellem ydelse og takst.

- At overheadprocenten i takstberegningen er maksimale procenter, dvs. driftsherrerne bl.a. kan reducere administrationsomkostningerne fra det nuværende niveau på 6,1 %.
- At indgå i dialog med de private driftsherrer/tilbud om fortsat udvikling af mere omkostningseffektive løsninger/tilbud, som er fagligt og kvalitativt i orden. Herunder at de private driftsherrer/tilbud reducerer deres udgifter og dermed taksterne svarende til de offentlige driftsherrers reduktion gennem de senere år.
- Der foretages en samlet reduktion af taksterne med minimum 3% i perioden 2016-2018, med mulighed for at medregne den reduktion af taksterne, som er gennemført fra 2014 til 2015.
- Driftsherrerne har mulighed for at fordele nedsættelsen forskelligt på voksen og børneområdet, og på de forskellige tilbud. Takstreduktionen skal således ses som et gennemsnit af den enkelte driftsherres samlede tilbud omfattet af rammeaftalen. Takstreduktionen skal ses i forhold til den ordinære takst for 2015 (dvs. uden over-/underskud indregnet). (Afskrivning og forrentning af bygninger mv. indgår ikke, men følger blot de gældende beregningsprincipper. Desuden kan bidragsprocenten til tjenestemandsoopsparing ikke ændres). Det bemærkes at udgiftsbudgetterne og dermed taksterne derudover er omfattet af den almindelige pris- og lønregulering.
- I særlige tilfælde kan der mellem driftsherren og køberkommunerne indgås aftale om en anden takstudvikling end ovenstående.
- De sikrede institutioner Koglen og Grenen samt institutionen MultifinC er ikke omfattet af takstreguleringen.

Udviklingsstrategi

Kapitel 1. Indledning

Proceskravene til rammeaftalen er begrænsede, således at det i høj grad er op til kommunerne selv at vurdere, hvilke oplysninger der er nødvendige i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen, herunder hvilke tilbudstyper, temaer eller målgrupper, der for et givet år skal være i fokus i Udviklingsstrategien.

I forbindelse med fastlæggelse af Udviklingsstrategien skal kommunalbestyrelserne i hver region behandle Socialstyrelsens eventuelle Centrale Udmelding af målgrupper eller særlige indsatser på det mest specialiserede socialområde og området for den mest specialiserede specialundervisning. Til behandling i Udviklingsstrategi 2016 er udmeldt målgrupperne "børn og unge med alvorlig synsnedsættelse" samt "voksne med kompleks erhvervet hjerneskade".

Ifølge bekendtgørelsen om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, kan ministeren senest 1. januar udmelde særlige temaer eller tilbud, som skal behandles i rammeaftalen. Som følge af Socialstyrelsens Centrale Udmeldinger omkring ovenstående målgrupper, har ministeren valgt ikke at benytte sig af muligheden for at udmelde et ministertema i relation til Rammeaftale 2016.

Udviklingsstrategien skal have fokus på den faglige udvikling i de omfattende tilbud og skal samtidig også indeholde et samlet skøn over behovet for regulering i antallet af pladser og tilbud. I overensstemmelse med lovgivningen skal de respektive kommunalbestyrelser og regionsrådet derfor have en drøftelse af, om udbuddet af og behovet for pladser og tilbud i det eller de foregående år har været overensstemmende både i forhold til antal pladser og tilbud og i forhold til tilbuddenes indhold.

I den midtjyske region er kommunerne derfor blevet bedt om at vurdere, om de oplever sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af specialiserede tilbud til de nævnte målgrupper. Kommunerne er i den forbindelse blevet bedt om at tage højde for de tendenser og bevægelser samt deres etablering af forebyggende foranstaltninger.

Kapitel 2. Hvad er omfattet af rammeaftalen

Myndighedsansvaret, ansvaret for forsyningen og ansvaret for finansieringen på det sociale område er placeret i kommunerne. Det indebærer, at den enkelte kommunalbestyrelse har det samlede ansvar for at træffe afgørelser om borgerens visitation til tilbud, sikre at der er relevante tilbud til borgerne samt finansiere tilbuddene. At kommunerne har forsyningsansvaret, jf. Servicelovens § 4, betyder, at de skal sørge for, at der er de nødvendige tilbud efter Serviceloven. Denne forpligtelse kan de opfylde ved enten selv at oprette tilbuddene eller samarbejde med regionen, andre kommuner eller private leverandører.

Regionen har leverandøransvar, jf. Servicelovens § 5. Det samme leverandøransvar har de kommuner, som overtager tilbud, der er omfattet af rammeaftalen. Leverandøransvaret indebærer en forpligtelse til at stille tilbuddene til rådighed efter aftale med kommunerne og drive dem fagligt og økonomisk forsvarligt, herunder tilpasse kapaciteten, udvikle tilbuddene og føre tilsyn. For at kunne leve op til leverandøransvaret er det en væsentlig forudsætning for regionen og de kommunale leverandører, at der løbende er dialog om de akutte og fremtidige behov.

Ud over tilbud omfattet af rammeaftalen driver kommunerne en række andre sociale tilbud. Kommunerne opfordrer i fællesskab til, at takstberegningsprincipperne er gældende for alle tilbud, jf. Styringsaftalen.

Parterne har aftalt, at specialiserede sociale tilbud, hvor mere end 5 % af pladserne anvendes af andre kommuner end driftsherren, er en del af Rammeaftalen. Alle regionale tilbud vil være omfattet af rammeaftalen. Private tilbud er ikke omfattet af rammeaftalen, men rammeaftalen får dog afsmittende effekt for de private leverandører, da aftalerne i høj grad angiver de rammer, som området kommer til at udvikle sig inden for.

Rammeaftalens anvendelsesområde er følgende typer af tilbud, der ligger i regionen:

Tabel 2.1. Lovhjemmel for tilbud omfattet af rammeaftalen

Lovgivning	Indhold
Serviceloven § 32	Særlige dagtilbud til børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 36	Særlige klubtilbud til større børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceloven § 66, stk. 1, 2, jf. lovens § 142, stk. 1, nr. 1	Generelt godkendte plejefamilier og generelt godkendte kommunale plejefamilier
Serviceloven § 66, stk. 5	Opholdssteder for børn og unge
Serviceloven § 66, stk. 6	Døgninstitutioner til børn og unge
Serviceloven § 83 *	Personlig hjælp, pleje og støtte
Serviceloven § 84 *	Afløsning/aflastning af ægtefæller eller andre nære pårørende
Serviceloven § 85 *	Hjælp, pleje, støtte
Serviceloven § 86 *	Genoptræning og vedligeholdelsestræning
Serviceloven § 87 *	Som §§ 83-85 med døgnvarighed
Serviceloven § 97 *	Ledsagelse (voksne under 67 år)
Serviceloven § 98 *	Særlig kontaktperson til døvblinde (voksne under 67 år)
Serviceloven § 101	Behandling af stofmisbrug (social behandling)

Serviceoven § 102 *	Hjælp, pleje, støtte af behandlingsmæssig karakter
Serviceoven § 103	Beskyttet beskæftigelse
Serviceoven § 104	Aktivitets- og samværstilbud
Serviceoven § 107	Midlertidig boform til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne samt aflastningstilbud
Serviceoven § 108	Længerevarende boform til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Serviceoven § 109	Kvindekrisecentre mv.
Serviceoven § 110	Forsorgshjem mv.
Serviceoven § 112 (jf. §5, stk.2)	Hjælpemidler i nogle tilfælde til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
Almenboligloven 105 b	Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, for personer med betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne
Folkeskoleloven § 20, stk. 3	Lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud (børn og unge)
Specialundervisningsloven § 1, stk. 2	Lands- og landsdelsdækkende tilbud (voksne)
Specialundervisningsloven § 1, stk. 3	Tilbud til personer med tale-, høre- og synshandicap (kommunikation).
Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap	
Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af styringsaftalen, jf. § 11, stk. 1.	

Note: Tilbud efter Serviceoven §§ 83-87, §§ 97-98 samt § 102 indgår, hvor ydelser efter disse paragraffer ydes i tilknytning til tilbud omfattet af rammeaftalen efter Almenboligloven § 185 b.

Det er rammeaftalen i beliggenhedsregionen, der er gældende, hvis kommuner ønsker at anvende et tilbud i en anden region.

Kommunerne og LOS (Landsforeningen af opholdssteder) har løbende konstruktive drøftelser om rammeaftalens afsmittende effekt for de private leverandører.

2.1 Samarbejdet om Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2016

I Region Midtjylland er Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2016 udarbejdet i en åben dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland. Det er DASSOS, som har deltagelse af embedsmænd fra kommunerne og Region Midtjylland, der har forberedt arbejdet omkring rammeaftalen. Målet har været en aftale, der dels giver et samlet overblik over tilbudsviften i regionen og dels skaber et fælles afsæt for udvikling af indsatsen over for borgerne.

DASSOS har godkendt det endelige udkast til Udviklingsstrategien i Rammeaftale 2016 den 19. maj 2015 og KKR den 11. juni 2015. Samtidig er rammeaftalen endeligt godkendt i de enkelte kommunalbestyrelser og i regionsrådet.

2.2 Fælles mål og visioner

De 19 kommuner og Region Midtjylland har en fælles opgave med udarbejdelsen af rammeaftalen. Den skaber et fælles udgangspunkt for det mellemkommunale samarbejde og samarbejdet mellem kommuner og Region Midtjylland om indsatsen på det sociale område.

Den socialpolitiske linje tegnes af den enkelte kommune, der formulerer mål og visioner for egne tilbud. Samtidig har kommunerne og Region Midtjylland i fællesskab formuleret en række mål og visioner, der danner en fælles ramme om indsatsen på det sociale område.

Fælles mål og visioner for borgerne

Kommunerne og Region Midtjylland vil i fællesskab arbejde for at:

- Sikre borgerne en dynamisk og fleksibel socialsektor, der tager afsæt i den enkeltes ønsker, behov og muligheder.
- Sikre borgerne en socialsektor, hvor ressourcerne udnyttes optimalt.
- Sikre borgerne en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af kommune- og regionsgrænser og på tværs af sektorer.
- Sikre borgere med særlig behov fuld adgang til specialiserede tilbud og behandling, således at den brede vifte af tilbud og den særlige ekspertise, som borgerne benytter sig af, understøttes og udvikles.

2.3 Bruger- og pårørendeinddragelse

Omdrejningspunktet for indsatsen på det sociale område er et godt samarbejde med brugerne og de pårørende om tilbuddene, herunder om ændrede behov og ønsker. Derfor vil kommunerne og Region Midtjylland arbejde for et åbent og tillidsfuldt samarbejde med brugere og pårørende på flere niveauer:

- Dels i de enkelte tilbud hvor indsatsen ydes:

Beslutningen om, hvordan der i det enkelte tilbud arbejdes med bruger- og pårørendeinvolvering, træffes af den enkelte kommune og af Region Midtjylland i forhold til de tilbud, den enkelte myndighed driver.

Af informationerne om de enkelte tilbud vil det fremgå, hvilke rammer der er for bruger- og pårørendeindflydelse, herunder om der er etableret bruger- og pårørenderåd.

- Dels med politiske og administrative beslutningstagere i den enkelte kommune:

Tilbagemeldinger til de politiske og administrative systemer om indsatsen på det sociale område har stor betydning. Derfor inddrager de enkelte kommuner løbende det kommunale handicapråd i processen omkring udarbejdelsen af den årlige rammeaftale.

- Dels med politiske og administrative beslutningstagere på regionalt niveau:

Formand og næstformand fra de lokale brugerorganisationer deltog den 12. januar 2015 i Politikerkonferencen. Under overskriften "*Vidensunderbygget social indsats – muligheder for fælles mål og samarbejde*" drøftede de sammen med lokale kommunalpolitikere mulighederne for fælles målsætninger på det specialiserede socialområde i den midtjyske region for de kommende år, jf. afsnit 3.2.

- Dels med regionale interesseorganisationer:

I et samarbejde mellem Danske Handicaporganisationer, Skole og Samfund samt KKR Midtjylland er der etableret et regionalt dialogforum (Dialogforum Midtjylland). Dette forum drøfter generelle spørgsmål og temaer for udvikling af det sociale område.

2.4 Samarbejde med Socialtilsyn Midt

Kommuner, Region og Socialtilsyn Midt vil i 2016 fortsætte dialogen og det gode samarbejde, som hidtil har været gældende. Den indsigt i kvaliteten i tilbuddene, som tilsynet giver, er vigtig for kommuner og region i arbejdet med at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene. De enkelte kommuner vil derfor fokusere yderligere på de emner, som Socialtilsyn Midt fremhæver i deres årsrapport 2015.

Konklusionerne fra Socialtilsynets seneste årsrapport skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet.

Socialtilsynet fastsætter takster og den objektive finansiering af socialtilsynenes opgaver. Finansieringen drøftes hvert år i forbindelse med indgåelse af styringsaftalen som led i rammeaftalerne på det sociale område.

Derudover foregår en løbende dialog mellem DASSOS og Socialtilsyn Midt om kvalitet og udviklingstendenser på området.

Hovedkonklusioner fra årsrapport 2015:

Socialtilsyn Midt har på baggrund af de tilsyn, der er blevet gennemført i 2014 erfaret, at tilbuddene og plejefamilierne generelt er vidende om kommunernes indsatsmål for anbragte borgere. I de fleste tilfælde fungerer samarbejdet mellem de anbringende kommuner og tilbuddene hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med de indsatsmål, der er opstillet for den enkelte borger.

Socialtilsyn Midt har, på baggrund af de overdragede sager på plejefamilieområdet, erfaret, at der har været stor forskel i hyppigheden og i udførelsen af tilsyn med plejefamilier inden overgangen til socialtilsynet. Generelt har de enkelte kommuner dog varetaget tilsynsopgaven tilfredsstillende, og i majoriteten af de overdragede sager var der opdykningsrapporter, godkendelser, kontrakter og tilsynsrapporter på plejefamilierne. Af historikken på disse sager fremgår det også, at plejefamilierne fik årligt tilsyn, og at sagerne løbende blev opdateret.

Kapitel 3. Fokus- og udviklingsområder i 2016

3.1. Socialpsykiatri

De midtjyske kommuner og regionen udpegede i regi af rammeaftale 2015 socialpsykiatrien som et særligt fokus- og udviklingsområde. Det blev i den forbindelse bl.a. aftalt, at parterne fremadrettet vil arbejde for, at behandlings- og socialpsykiatri samt beskæftigelsesindsats leveres i sammenhængende tilbud med fælles værdier og mål for at sikre, at flere borgere rehabiliteres, får mest muligt tilknytning til arbejdsmarkedet og får del i et aktivt samfundsliv på lige fod med andre borgere.

Sideløbende hermed har kommunerne udarbejdet fire sundhedspolitiske KKR målsætninger. Den fjerde målsætning indebærer, at alle kommuner skal arbejde med bedre sammenhænge inden for voksenpsykiatrien.

For at konkretisere de tiltag, der skitseres i regi af Rammeaftale 2015 og samtidig omsætte KKR's fjerde målsætning på sundhedsområdet i praksis, har Den kommunale styregruppe på sundhedsområdet (KOSU) og Den Administrative Styregruppe på Social- og Specialundervisningsområdet (DASSOS) besluttet, at kommunerne i fællesskab skal udarbejde et rammepapir, der tegner et samlet billede af, hvordan kommunerne sikrer en sammenhængende indsats på psykiatriområdet. Samtidig blev det besluttet, at Rammepapiret skal indgå i Rammeaftale 2016, såvel som i kommunernes samarbejde på sundhedsområdet.

Rammepapiret tager afsæt i en fælles forståelse af, at bedre sammenhænge inden for voksenpsykiatrien skal bidrage til, at den enkelte borger får en behandling af høj kvalitet og effektive forløb. Konkret skal mere sammenhængende forløb understøtte, at flere borgere bliver i stand til at mestre eget liv og fastholde deres tilknytning til uddannelse og beskæftigelse.

I rammepapiret beskrives fire overordnede fælles tiltag for at sikre en sammenhængende indsats. Tiltagene sker på følgende områder:

- Samarbejdstiltag
- Mestring
- Tidlig indsats afstemt i forhold til den enkelte
- Den inkluderende indsats i arbejdsliv og civilsamfund

Rammepapiret kan læses i fuld længde på hjemmesiden: rammeaftale.midtjylland.dk.

I 2016 skal der arbejdes mere konkret med de fire områder i de enkelte kommuner, i samarbejdet omkring rammeaftalen og i samarbejdet på sundhedsområdet.

3.2. Fælles mål, metodeudvikling- og anvendelse

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland har i regi af Rammeaftale 2016 aftalt, at der skal udarbejdes fælles politiske målsætninger på det specialiserede socialområde for de kommende år. Politiske mål bliver dermed et centralt styringsredskab, hvor de kan give en klarere pejling af, hvad der skal prioriteres af politikere og administration i den enkelte kommune. Samtidig skal målene tydeliggøre hvilke resultater, den kommunale opgaveløsning skal skabe.

Et væsentligt element i rammeaftalesamarbejdet har været metodeudvikling af omkostningseffektive og fagligt kvalificerede tilbud, som fagligt og kvalitativt er i orden. Kommuner og region har i den forbindelse haft fokus på omlægning af tilbud, udvikling af nye og anderledes tilbud, kortere opholdstider samt effekt af indsatsen og serviceniveau. Det er i det videre arbejde med Rammeaftale 2016 vigtigt, at bygge videre på de hidtidige erfaringer med udvikling af tilbuddene.

I regi af Rammeaftale 2016 er der enighed om, at der ud over metodeudvikling også skal sættes fokus på metodeanvendelse. Et centralt element bliver derfor inddragelse af evidensbaserede metoder og anvendelse af velfærdsteknologi for at nå de opstillede målsætninger. Dermed sikres den bedst mulige ressourceanvendelse samt fortsat fokus på en styrket indsats, effektive løsninger og god kvalitet i den sociale praksis.

På baggrund af drøftelserne på Novemberkonferencen og KKR Midtjyllands Januarkonference samt drøftelser i DASSOS-regi kan der identificeres følgende fire områder, hvor kommunerne i den midtjyske region med fordel kan have fælles socialpolitiske KKR-målsætninger:

1. Voksenhandicapområdet
2. Misbrugsområdet
3. Socialt udsatte børn og unge
4. Voksenpsykiatriområdet.

Samarbejdet skal desuden medvirke til at sætte fokus på mulighederne for at måle effekt og progression hos de mennesker, det drejer sig. Det er således væsentlig, at de indsatser der iværksættes skal gøre en forskel – skal skabe bevægelse hos borgerne.

I forbindelse med gennemførelse af processen vil det være naturligt at etablere et tæt samarbejde mellem kommunerne og Region Midtjylland, idet regionen er en væsentlig leverandør af sociale tilbud til kommunerne. KKR-målsætningerne indarbejdes som bilag til rammeaftalen – se bilag 7.

DASSOS nedsætter det nødvendige antal bredt funderende styregrupper med henblik på udarbejdelse af rammepapirer på hvert af de fire områder. KKR-Midtjylland drøfter disse i det tempo, de bliver færdige til.

Kapitel 4. Vurdering af nuværende og fremtidige behov for pladser

I henhold til lovgivningen skal Udviklingsstrategien udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over tilbud, der ligger i regionen samt kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser over sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud. Regionsrådet bidrager til udviklingsstrategien for så vidt angår de tilbud, der aktuelt drives af regionen, eller som kommunalbestyrelserne påtænker at anmode regionen om at etablere.

I Region Midtjylland er kommunerne derfor blevet bedt om at udarbejde en vurdering af sammenhængen mellem kommunens behov for tilbud og det samlede udbud af tilbud i 2016 samt overvejelser om tilbudsviften. Kommunerne er i den forbindelse blevet bedt om at tage højde for de tendenser og udviklingstræk, som registreres i kommunen, ligesom der er blevet taget højde for etablering af forebyggende foranstaltninger.

4.1 Voksenområdet

Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud på voksenområdet og det samlede udbud af specialiserede tilbud, der er omfattet af Rammeaftalen, jf. tabel 4.1.

På de enkelte målgrupper kan der i overvejende grad kun spores mindre afvigelser i forhold hertil. På hjerneskadeområdet er kommunernes oplevelse den samme, men der bliver også noteret den udfordring i forhold til udbuddet af tilbud, at træningen af borgere helst skal foregå i nærområdet, hvis den skal give mest mening på sigt.

På hjemløshedsområdet er svarene lidt mere differentieret i forhold til, om udbuddet af tilbud matcher behovet for tilbud – om end det generelle billede fortsat er den samme som ovenfor. Det noteres således i bemærkningerne af nogle kommuner, at målgruppen søger billigere boliger/tilbud og let bostøtte samt at målgruppen som følge heraf i dag søger de almindelige forsorgshjem.

For målgrupperne udviklingshæmning og multiple funktionsnedsættelser noteres et opmærksomhedspunkt om, at borgere / pårørende kan ønske tilbud i egen kommune, hvorfor de frivilligt har valgt at stå på venteliste hertil. Samtidig noteres et opmærksomhedspunkt om, at det kan være svært at finde pladser i den midtjyske region til voksne handicappede med flere forskellige diagnoser og problemstillinger – eksempelvis sindslidelse, udviklingshæmning, ADHD og/eller misbrugsproblemer. Eller med et ekstremt behov for skærmning.

Tabel 4.1. Kommunernes samlede indberetning på voksenområdet

Voksenområdet	Opfyldelsesgrad, 1 – 5 (1 = mindst og 5 = højest grad)					
	1	2	3	4	5	Ved ikke
Fysisk funktionsnedsættelse	0	0	2	6	7	4
Hjerneskode - både medfødt og erhvervet	0	1	1	13	4	0
Udviklingsforstyrrelser	0	0	2	10	7	0
Udviklingshæmning	0	0	1	6	12	0
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse	0	0	1	8	7	3
Psykiske vanskeligheder - herunder sindslidelse	0	0	0	8	10	1
Multiple funktionsnedsættelser	0	0	2	10	6	1
Sjældent forekommende funktionsnedsættelser	0	0	2	6	5	6
Hjemløshed	1	1	3	7	6	1
Overgreb - herunder voldsramte kvinder	0	0	2	6	6	5
Alkoholmisbrug	0	0	2	9	7	1
Stofmisbrug	0	0	2	10	6	1
Øvrige svære sociale problemer	1	0	1	9	4	4

Note: Kommunerne er sidestillet – uanset kommunestørrelse

4.2. Børn- og ungeområdet

Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at der på børn- og ungeområdet er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af specialiserede tilbud, der er omfattet af Rammeaftalen, jf. tabel 4.2.

På hjemløseområdet har et flertal af kommuner afkrydset "ved ikke". Det er begrundet med, at der ikke findes hjemløse unge i deres kommune. Tre kommuner oplever imidlertid en udfordring med at skaffe boliger til hjemløse unge. Samtidig kobles hjemløseområdet til misbrugsområdet, idet der opleves vanskeligheder med at finde tilbud, der kan rumme unge i misbrug og som også varetager såvel afgiftning, behandling, støtte og relevant skoletilbud. Det noteres ligeledes, at misbrugere ikke er en del af målgruppen på mange døgninstitutioner.

For målgrupperne fysisk funktionsnedsættelse eller udviklingsforstyrrelser noteres der et behov for øget fleksibilitet i forhold til at imødekomme målgruppernes forskellige behov, herunder mindre omkostningstunge tilbud. Dette forsøges efterkommet ved dels at udvikle mere fleksible tilbud i eget regi og dels at efterspørge dem på regionalt niveau.

Børn- og ungeområdet	<i>Opfyldelsesgrad, 1 – 5 (1 = mindst og 5 = højest grad)</i>					
	1	2	3	4	5	Ved ikke
Fysisk funktionsnedsættelse	0	0	1	11	7	0
Hjerneskode - både medfødt og erhvervet	1	0	2	9	6	1
Udviklingsforstyrrelser	0	1	1	12	5	0
Udviklingshæmning	0	0	0	11	7	1
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse	0	0	1	11	6	1
Psykiske vanskeligheder - herunder sindslidelse	0	2	1	11	4	1
Multiple funktionsnedsættelser	0	0	0	13	6	0
Sjældent forekommende funktionsnedsættelser	0	1	0	10	5	3
Hjemløshed	2	1	0	2	4	10
Overgreb - herunder voldsramte kvinder	1	0	1	11	6	0
Alkoholmisbrug	0	1	2	6	5	5
Stofmisbrug	0	2	3	5	5	4
Øvrige svære sociale problemer	0	0	0	14	5	0

Note: Kommunerne er sidestillet – uanset kommunestørrelse

Kapitel 5. Afrapportering på Centrale Udmeldinger fra 2014

Ifølge bekendtgørelsen om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene ældreboligområde, skal kommunalbestyrelserne i forbindelse med fastlæggelse af udviklingsstrategien, behandle Socialstyrelsens eventuelle udmelding af målgrupper eller særlige indsatser, hvor der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommunerne i en eller flere regioner.

Formålet med udmeldingen er at sikre koordination og planlægning på tværs af kommuner og regioner af de højt specialiserede indsatser og tilbud i forhold til målgruppen. Den centrale udmelding skal danne baggrund for en dialog med kommunalbestyrelserne om de højt specialiserede indsatser og tilbud. Socialstyrelsen indgang til dialogen er det eksisterende rammeaftalesamarbejde.

Til behandling i Udviklingsstrategi 2016 udmeldte Socialstyrelsen pr. 1. november 2014 to Centrale Udmeldinger – henholdsvis Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse samt voksne med kompleks erhvervet hjerneskade. Oplysningerne er indhentet i kommunerne via spørgeskemaer udsendt til de enkelte kommuner samt drøftelser i DASSOS.

5.1. Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Afventer politisk behandling i KKR. Herefter indarbejdes resumé af afrapporteringen på de Centrale Udmeldinger.

5.2. Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade

Afventer politisk behandling i KKR. Herefter indarbejdes resumé af afrapporteringen på de Centrale Udmeldinger.

Kapitel 6. Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger

Der er i 2016 seks landsdækkende tilbud, fem landsdelsdækkende tilbud og otte tilbud med sikrede afdelinger. Nedenfor er kort opsummeret de helt overordnede hovedtendenser omkring kapacitet og belægning samt kommunernes efterspørgsel og behov efter disse typer af tilbud. Tilbuddenes udvikling i forhold til kapacitet, belægning og tendenser er beskrevet særskilt for hvert af de tilbud, der i bekendtgørelserne er defineret som henholdsvis lands- og landsdelsdækkende og sikrede afdelinger i bilag 4.

Den samlede belægning på de lands- og landsdelsdækkende tilbud var i 2014 på 96 procent mod en belægning i 2013 på 98 procent. Belægningen på de enkelte tilbud svinger fra 29 til 143 procent. Den samlede kapacitet er netto reduceret med 26 pladser svarende til 3 procent fra 2014 til 2015. Udviklingen i kapaciteten dækker over op- og nedjusteringer i de enkelte tilbud. I 2016 øges det samlede antal pladser med otte efterfulgt af en mindre forventet reduktion på tre pladser i 2017. Således forventes et stabilt antal pladser i 2016 og fremover.

Belægningen på de sikrede og de særligt sikrede afdelinger var i 2014 samlet set på 79 procent, spændende fra 61 til 104 procent på de enkelte tilbud. Dette er et væsentligt fald i forhold til 2013, hvor belægningen var på 84 procent. På baggrund af driftsherrernes indberetninger forventes der umiddelbart ingen ændringer i kapaciteten i 2016 og fremover.

Gennemgående oplyser landets kommuner, at de oplever sammenhæng mellem kommunernes behov for de lands- og landsdelsdækkende tilbud og tilbuddenes udbud af pladser, ydelser m.v. Der er dog enkelte kommuner, der påpeger en række omstændigheder ved enkelte tilbud, som kan bidrage til en højere grad af sammenhæng, især mellem kommunernes behov og de leverede ydelser. For de sikrede afdelinger fremhæver enkelte kommuner, at de oplever et for stort udbud af pladser, ligesom en række kommuner, dog med forbehold, forventer et fald i behovet pladser fremadrettet. For langt størstedelen af kommunerne opleves der dog sammenhæng mellem kommunernes behov og de sikrede afdelingers udbud af pladser og ydelser.

Benchmarkanalyse af de sikrede afdelinger

I rammeaftalen for 2015 indgår det som et fælles fokus på tværs af samtlige regioner, at der skal sikres gennemsigtighed mellem pris og indhold på de sikrede afdelinger. Med udgangspunkt heri gennemføres en benchmarkinganalyse blandt samtlige driftsherrer med fokus på ressourceforbruget og koblingen heraf til både de socialfaglige indsatser samt undervisningsdelen. Analysen forventes afsluttet primo 2016. Undersøgelsens resultater kan bruges som beslutningsgrundlag i forhold til eventuelle fremtidige justeringer i driften for de sikrede afdelinger.

Som det fremgår af opgørelserne af belægningen på de sikrede afdelinger i bilag 4 er der fortsat udfordringer med at nå den forudsatte belægningsprocent på alle tilbud. Udviklingen vil derfor blive fulgt løbende og kan indgå i dialogen med den enkelte driftsherre samt i den tværgående dialog på tværs af de fem rammeaftaleområder.

Kapitel 7. Specialundervisningsområdet

Kommunalbestyrelsen i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de regionale undervisningstilbud, der ligger i regionen, jf. § 47, stk. 3, i lov om folkeskolen og § 6 h, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne. Kommunalbestyrelserne i regionen koordinerer udarbejdelsen af rammeaftalen.

Bekendtgørelsen omfatter følgende undervisningstilbud m.v.:

- De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der drives af regionsrådet i henhold til § 20, stk. 3, i lov om folkeskolen og § 1, stk. 2, i lov om specialundervisning for voksne.
- Undervisningstilbud for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), der drives af regionsrådet i henhold til § 1, stk. 3, i lov om specialundervisning for voksne.
- Rådgivning og vejledning, der ydes af de regionale undervisningstilbud og Københavns Kommunes lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, og som ikke er knyttet til pladserne på undervisningstilbuddene.

Idet Region Midtjylland hverken driver lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for børn og unge i henhold til Folkeskolelovens § 20, stk. 3 eller lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud for voksne i henhold til Specialundervisningslovens § 1, stk. 2, er det blot Region Midtjyllands undervisningstilbud for personer med tale-, høre- og synsvanskeligheder efter Specialundervisningslovens § 1, stk. 3, der er omfattet.

I Region Midtjylland er målgruppen således personer med kommunikationshandicap – henholdsvis opdelt på taleområdet og høreområdet.

Taleområdet:

Taleområdets tilbud retter sig mod børn og voksne med tale- og sprogvanskeligheder, erhvervet hjerneskade samt stamme-, læse- og stemmevanskeligheder, herunder voksne med progredierende lidelser (Parkinsons m.v.) og bortopereret strube.

Høreområdet:

Høreområdets målgruppe er hørehandicappede børn og voksne, døve, døvblevne, døvblinde, personer med cochlear implant, Ménières sygdom, tinnitus samt disses pårørende og personale.

For personer med kommunikationshandicap tilbydes specialrådgivning til personer med medfødte eller erhvervede handicaps, der har en sådan karakter, at der kræves et højtspecialiseret tilbud. Det drejer sig typisk om lidelser eller handicaps, der i svær grad hæmmer borgerens funktionsevne.

Kerneydelserne på området er undervisning, rådgivning og vejledning tilpasset borgerens handicap. På taleområdet er undersøgelse og udredning desuden en del af kerneydelserne

Specialundervisningsområdet i 2016

De 19 kommuner i Region Midtjylland har i deres indberetninger angivet i hvilken grad den enkelte kommune oplever sammenhæng mellem kommunens behov for specialiserede tilbud til målgruppen og det samlede udbud af specialiserede tilbud til denne målgruppe. Målgruppedefinitionen tager afsæt i Socialstyrelsens målgruppekategorisering. Den overordnede målgruppe, der indgår i rammeaftalen er fysisk funktionsnedsættelse og omfatter bl.a. døvblindhed samt høre-, tale- og synsnedsættelse.

Af de kommunale indberetninger på voksenområdet fremgår det, at hovedparten af kommuner oplever sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunens behov og udbuddet af tilbud til målgruppen, jf. tabel 4.1. 13 kommuner angiver således dette i afkrydsningsskemaet, mens 4 kommuner har angivet "ved ikke". På børn og ungeområdet angiver 18 kommuner, at de oplever sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunens behov og udbuddet af tilbud til målgruppen, jf. tabel 4.2.

Med udgangspunkt i ministertemaet for 2015 " Anbragte børn og unges skolegang", afholdt de midtjyske kommuner den 12. marts 2015 temadag om emnet. Baggrunden for temadagen var dels Ministertemaet for 2015 og dels de midtjyske kommuners arbejde med Ministertemaet i 2013 vedr. "Forskellige former for familieplejeanbringelser", hvor anbragte børn og unges skolegang blev formuleret som et fremtidigt opmærksomhedspunkt for kommunerne.

Opmærksomhedspunkter fra temadagen var om følgende emner:

- Skolegang fra anbringelsens start
- Faglige forventninger til barnet/den unge
- Faglighed og progression i undervisningen
- Fokus på det normaliserede læringsmiljø
- Mulighed for skolegang udover 9./10. skoleår

Punkterne kan læses i fuld længde på hjemmesiden: rammeaftale.midtjylland.dk

Styringsaftalen

Kapitel 8. Indledning

Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i det kommende år for de omfattede tilbud i regionen. Formålet med styringsaftalen er, at øge bevidstheden om og stillingtagen til de styringsmæssige konsekvenser af, at kommunerne på det specialiserede socialområde er afhængige af at købe og sælge pladser på tværs af kommunegrænserne. Det medfører et behov for at koordinere rammerne for dette køb og salg på tværs af kommunegrænser på en anden måde, end det har været tilfældet i det hidtidige rammeaftalekoncept. Der stilles i regelgrundlaget krav om, at styringsaftalen indeholder:

- Angivelse af, hvilke konkrete tilbud der er omfattet af styringsaftalen
- Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen
- Aftaler om prisstrukturen for de omfattede tilbud
- Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser
- Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregulering
- Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud
- Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner

Tilbud på socialområdet finansieres fuldt ud af kommunerne, bortset fra visse særlige administrative opgaver omkring rammeaftalen og de specialrådgivningsydelser, hvorom der indgås kontrakt med VISO.

Kommunerne har ansvaret for, at der er det nødvendige antal pladser til rådighed enten i form af kommunens egne tilbud eller ved køb af pladser i private tilbud, tilbud i de fem regioner eller tilbud i andre kommuner. Dog har regionerne leverandørpligt på en række fastlagte områder.

Kapitel 9. Tilbud omfattet af styringsaftalen

Ifølge bekendtgørelsen om rammeaftaler er det indenfor fastsatte rammer op til kommunerne i fællesskab at fastlægge præcis hvilke tilbud, der er omfattet af rammeaftalen (styringsaftalen).

I tabel 2.1 i Udviklingsstrategiens kapitel 2 findes en oversigt over hvilke paragraffer der er omfattet af rammeaftalen. Af disse specialiserede sociale tilbud er det besluttet at kun tilbud hvor mere end 5 % af pladserne anvendes af andre kommuner end driftsherren er en del af rammeaftalen. Hvis et tilbud har flere afdelinger/takstgrupper, så opgøres det for hele tilbuddet samlet, om der er mere end 5 % af pladserne, der anvendes af andre kommuner. Tilbuddet er nærmere defineret i afsnit 11.5.

De enkelte tilbud der er omfattet af rammeaftalen kan ses i bilag 1. Driftsherrerne opfordres til, at lade takstberegningsprincipperne være gældende for alle tilbud.

Tabel 9.1. Oversigt over antal pladser

	2016
Børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	Dagpladser Døgnpladser
Sikrede institutioner for børn og unge	Åbne dagpladser Åbne døgnpladser Sikrede pladser
Voksne med sindslidelse	Dagpladser Døgnpladser
Voksne fysisk handicappede inkl. senhjerneskedede	Dagpladser Døgnpladser
Personer med psykisk handicap inkl. Autister	Dagpladser Døgnpladser
Dagtilbud – beskyttet beskæftigelse ¹⁾	Samlet antal pladser
Personer med kommunikationshandicap	Dagpladser
Kvindekrisecentre	Samlet antal pladser
Forsorgshjem	Dagpladser Døgnpladser
Stofmisbrugsområdet ²⁾	Dagpladser Døgnpladser

Note 1: Pladsantallet til beskyttet beskæftigelse vedrører kun de pladser, der er placeret på de kommunale revalideringsinstitutioner. Målgruppen (voksne handicappede, sindslidende mv.) er ikke på forhånd angivet. Det skyldes, at revalideringsinstitutionernes øvrige virksomhed ikke er omfattet af rammeaftalen. Øvrige pladser til beskyttet beskæftigelse indgår i de øvrige dagtilbud uden yderligere specifikation.

Note 2: Tilbuddene efter sundhedslovgivningen er ikke omfattet af rammeaftalen. Oversigten henfører kun til stofmisbrugsbehandling efter serviceloven.

Kapitel 10. Udviklingen i taksterne

Der er enighed om følgende udvikling i taksterne:

- At udgiftsstyring på dette område fortsat er vigtig, da det må forventes, at de samlede kommunale udgifter fortsat vil være under pres.
- At der fortsat skal være fokus på udviklingen af omkostningseffektive løsninger/tilbud, som er fagligt og kvalitativt i orden. Dette kan ske ved sammenlægning og omlægning af tilbud, udvikling af nye og anderledes tilbud, kortere opholdstider, fokus på effekt af indsatsen og serviceniveau.
- At der fortsat skal arbejdes med nye måder at styre udgiftsudviklingen på bl.a. gennem øget fokus på visitationen og den fælles metodeudvikling og anvendelse.
- At indførelse af differentierede takster for de enkelte tilbud fortsættes med henblik på at sikre større gennemsigtighed mellem ydelse og takst.
- At overheadprocenten i takstberegningen er maksimale procenter, dvs. driftsherrerne bl.a. kan reducere administrationsomkostningerne fra det nuværende niveau på 6,1 %.
- At indgå i dialog med de private driftsherrer/tilbud om fortsat udvikling af mere omkostningseffektive løsninger/tilbud, som er fagligt og kvalitativt i orden. Herunder at de private driftsherrer/tilbud reducerer deres udgifter og dermed taksterne svarende til de offentlige driftsherrers reduktion gennem de senere år.
- Der foretages en samlet reduktion af taksterne med minimum 3% i perioden 2016-2018, med mulighed for at medregne den reduktion af taksterne, som er gennemført fra 2014 til 2015.
- Driftsherrerne har mulighed for at fordele nedsættelsen forskelligt på voksen og børneområdet, og på de forskellige tilbud. Takstreduktionen skal således ses som et gennemsnit af den enkelte driftsherres samlede tilbud omfattet af rammeaftalen. Takstreduktionen skal ses i forhold til den ordinære takst for 2015 (dvs. uden over-/underskud indregnet). (Afskrivning og forrentning af bygninger mv. indgår ikke, men følger blot de gældende beregningsprincipper. Desuden kan bidragsprocenten til tjenestemandsoopsparing ikke ændres). Det bemærkes at udgiftsbudgetterne og dermed taksterne derudover er omfattet af den almindelige pris- og lønregulering.
- I særlige tilfælde kan der mellem driftsherren og køberkommunerne indgås aftale om en anden takstudvikling end ovenstående.

- De sikrede institutioner Koglen og Grenen samt institutionen MultifunC er ikke omfattet af takstreguleringen.

Taksterne beregnes normalt som et gennemsnit for den ydelsepakke, der gælder for takstgruppen. Denne standardtakst kan imidlertid i helt særlige tilfælde erstattes af individuelt beregnede takster. Dette kan ske i form af tillægstakser, procentregulering af standardtaksten eller som helt individuelt beregnede projekttakster.

For at kunne følge udviklingen i tillægstakster og indskrivninger til mere end 100 % takst, skal hver kommune én gang årligt indsende opgørelser af alle tilbud, hvor der er aftalt betaling udover den almindelige takst. Den enkelte kommune vil modtage en anmodning, når opgørelsen indkaldes.

Der skal sikres et konstruktivt samarbejde om at skabe en effektiv opfølgning på rammeaftalens intentioner i forhold til de praktiske, realøkonomiske, faglige og socialretlige konsekvenser.

I Lov og Cirkulære program kan der indgår ændringer, der gør det dyrere/billigere at drive tilbud. Det kan få den konsekvens i forhold til en eventuel aftale om takstudvikling, at driftsherren skal reducere/øge det som kommunerne ellers bliver kompenseret for via DUT midlerne for ændringer i Lov og Cirkulære programmet. Ved store ændringer kan det have en betydelig konsekvens som eksempelvis besparelser for driftsherren. Følgende procedure er derfor aftalt:

Hvert år når Lov og Cirkulæreprogrammet offentliggøres kan der herudfra konstateres om der er forhold der påvirker omkostningerne ved at drive tilbud. Ud fra disse forhold estimerer Sekretariat for rammeaftaler en procent som DASSOS sammen med Lov og Cirkulæreprogram orienteres om. DASSOS kan på den baggrund beslutte, om der skal reguleres herfor i den eventuelle aftalte takstudvikling.

Kapitel 11. Prisstrukturen for de omfattede tilbud

11.1 Principper for takstfastsættelse

Ved fastsættelse af takster for regionale og kommunale tilbud anvendes følgende overordnede principper:

- Incitament til effektiv drift
Udbyderen skal have incitament til at sikre en løbende økonomisk effektiv drift, herunder at der sker den nødvendige tilpasning af kapaciteten. Efterspørgeren skal have incitament til at indgå i dialog med udbyderen om væsentlige ændringer i efterspørgslen.
- Taksterne skal være retvisende
Sammenlignelige tilbud skal kunne sammenlignes på priserne. Administrationen af takstsystemet skal være enkel, men samtidig give mulighed for den nødvendige differentiering. Det skal tilstræbes at takstsystemet skal være gennemsigtigt.
- Budgetsikkerhed for kommunerne og Region Midtjylland
Budgetterne skal være realistiske i forhold til de faktiske omkostninger. Løbende dialog og tilpasning af kapaciteten sikrer, at risiko for uforudsete udsving i økonomien dækkes ind.
- Udviklingstiltag
Det enkelte kommunale eller regionale tilbud skal sikres muligheden for løbende udvikling. Omkostningerne indregnes i taksten.
- Samme regler for alle udbydere af tilbud
For at sikre ensartede konkurrencevilkår gælder de samme regler for omkostningsberegninger for alle udbydere inden for rammeaftalens område.
- De vedtagne takster er endelige
Der er enighed om, at taksterne betragtes som endelige, og at efterregulering skal begrænses i størst mulig omfang. Undtagelser fra denne aftale om at taksterne er endelige fremgår af kapitel 6 i bilag 2.

11.2 Indhold af taksterne

Taksterne skal indeholde alle omkostninger, der kan henføres til et tilbud. Taksterne skal blandt andet rumme tilbuddenes driftsomkostninger, udviklingsomkostninger, henførbare administrationsudgifter, udgifter ved ubenyttede pladser, pladser til akutte tilbud og eventuelt beredskab som led i at undgå ventelister.

De langsigtede omkostninger til drift af tilbuddet skal endvidere medtages. Taksterne skal derfor indeholde udgifter til afskrivning og forrentning af tilbuddets bygninger, grunde, inventar og driftsmidler, der ikke kan afskrives straks. Hvis tilbuddet holder til

i lejede lokaler, indregnes de faktiske udgifter til husleje. Desuden indregnes udgifter til opsparet tjenestemandspension i driftsåret. Endelig skal der indregnes en regulering af over- eller underskud fra tidligere år, hvis over-/underskuddet er på mere end +/- 5 %.

Kommunerne i regionen og Region Midtjylland har indgået aftale om omkostnings- og beregningsmodeller på social- og specialundervisningsområdet. Aftalen fremgår af bilag 2 og giver en mere detaljeret beskrivelse af grundlaget for beregningen af de årlige takster for de tilbud, der indgår i rammeaftalen.

11.3 Forudsætninger der aftales i forbindelse med den årlige rammeaftale

I forbindelse med den årlige rammeaftale, er der aftalt visse generelle forudsætninger for beregningen af taksterne.

Det er aftalt, at følgende procentsatser skal benyttes i takstberegningen for de enkelte tilbud:

	Procentsats
Administration (inkl. omkostninger til udvikling og dokumentation af kvalitet)	6,1
Opsparing til pensionsomkostning for tjenestemænd	30,0
Forrentning af grunde, bygninger og inventar (Nationalbankens diskonto 1. maj året før budgetåret plus 1 procent)	1,00

Kommunerne og Region Midtjylland har aftalt, at procenten for "Administration" er en maksimal procent. En nærmere beskrivelse af takstberegningen, og herunder også mulighederne for at fravige procentsatserne, findes i bilag 2 til styringsaftalen.

Belægningsprocent: Det er aftalt, at følgende belægningsprocenter skal benyttes for alle tilbud, hvor der afregnes efter antal dag- eller døgnpladser:

	Belægningsprocent
Børn og Unge området	98 %
Voksenområdet (ekskl. forsorgshjem og kvindekrisecentre)	100 %

Anvendelsen af ovenstående belægningsprocenter er nærmere beskrevet i bilag 2, hvor det også er beskrevet, hvordan belægningsforudsætninger for forsorgshjem og kvindekrisecentre beregnes. Ligeledes findes der undtagelser for akut-tilbud og for nyetablerede tilbud.

11.4 Taksttyper

Der skal jf. takstbekendtgørelsen fastsættes takster for de enkelte ydelser, som driftsherren leverer. Taksterne kan beregnes på flere forskellige måder:

Standardtakster: Også kaldet gennemsnitstakst. Taksterne er beregnet ud fra en gennemsnitlig ydelsespakke, defineret via en servicedeklaration eller anden indholdsbeskrivelse.

Differentierede takster: Driftsherren kan som en del af den årlige fastsættelse af takster indberette flere takstgrupper (differentierede takster) med hver sin servicedeklaration eller indholdsbeskrivelse i samme tilbud. Det skal ske inden for en uændret samlet ramme for det enkelte tilbud.

Når der anvendes differentierede takster skal der på Tilbudsportalen findes en ydelsesbeskrivelse, hvoraf det konkret fremgår, hvordan ydelserne adskiller sig i de niveauer, som anvendes som differentierede takstgrupper. Det skal være tydeligt hvordan der anvendes forskellige ressourcer på de forskellige niveauer. Driftsherren skal desuden tilstræbe at de ressourcer, der anvendes i det enkelte tilbud, også reelt svarer til de ydelsesniveauer, som borgerne er visiteret til. Endelig opfordres driftsherren til at begrænse antallet af ydelsesniveauer, og derved sikre tilpas store spring mellem takstniveauerne til, at der kan laves en meningsfuld beskrivelse af forskellene i ydelserne på de enkelte takstniveauer. Det er aftalt at der skal ske en årlig opfølgning på dette.

Differentierede takster kan være opdelt i en basistakst og en ydelses takst. Basistaksten er den takst der betales for de "faste" dele af et tilbud, eksempel bygninger, nattevagt mv. Basistaksten vil således være ens for alle pladserne på tilbuddet på tværs af ydelses niveauerne. Ydelses taksten er derimod den der varierer mellem ydelses niveauerne, og vil således dække de "variable" dele af tilbuddet, eksempelvis pædagogtimer, der variere med tyngden af den enkelte borger.

Individuelle takster: I helt særlige tilfælde kan individuelt beregnede takster anvendes. Dette kan ske i form af tillæg for ydelser, som ligger ud over ydelsespakken, eller i form af en aftalt procentvis regulering af taksten, eller som en helt individuelt aftalt takst (projekttakst).

Der er enighed imellem kommunerne og regionen om, at begrænse anvendelsen af individuelt beregnede takster (herunder tillægstakster, procentreguleringer og projekttakster) mest muligt.

Taksttyper og udvikling: For at kunne følge takstudviklingen, så skal pladserne, de fulde omkostninger og takstelementerne indberettes i den årlige opgørelse af over- og underskud. Dette gælder uanset om der anvendes standardtakster, differentierede takster eller individuelle takster.

11.5 Regulering af over-/underskud¹

Reglerne der er beskrevet her følger den nye bekendtgørelse (BEK nr. 9 af 12. januar 2015), og er gældende for over- og underskud der er oparbejdet i 2015 og fremadrettet. For opgørelse af over- og underskud for 2014 henvises til Styringsaftalen for 2015.

Kommunale og regionale driftsherrer skal i overensstemmelse med takstbekendtgørelsens §§ 5-8 indregne tidligere års over- og underskud i taksten for ydelser og ydelsespakker i form af tillæg til eller reduktion af taksten,

¹ Reglerne beskrevet her følger bekendtgørelse nr. 9 af 12. januar 2015 om beregning af takster og betaling for visse ydelser og tilbud efter serviceloven. Denne er gældende for over- og underskud der oparbejdes i 2015 og fremadrettet.

Over- og underskud opgøres på baggrund af det årets takstindtægter, sammenholdt med årets nettodriftsomkostninger for drift af det enkelte tilbud.

Det er således et lovkrav, at regionernes og kommunernes over- og underskud efterreguleres i taksterne to år efter, hvis det overstiger +/- 5 %. Der er enighed om, at efterregulering af takster så vidt muligt bør undgås, og at de enkelte tilbud bør have incitament til at sikre en så effektiv drift, som overhovedet muligt. Det aftales derfor, at et årligt over- eller underskud indenfor +/- 5 % ikke efterreguleres i taksten to år efter, idet det antages at over- eller underskud af denne størrelsesorden er et led i almindelig rationel driftsvaretagelse.

Overskud på op til 5 % må hensættes til senere brug. Driftsherren skal indenfor 5 år bruge hensættelsen til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende inden for driftsherrens samlede drift af ydelser og tilbud omfattet af rammeaftalen.

Underskud på op til 5 % kan ikke indregnes i taksten, men skal f.eks. dækkes via effektivisering eller tidligere henlagt overskud inden for driftsherrens samlede drift af ydelser og tilbud omfattet af rammeaftalen.

Er der ydelser, hvor over- eller underskud er større end +/- 5 %, udlignes den andel af over- eller underskud, som ligger ud over +/- 5 %, på tværs af ydelserne inden for tilbuddet, hvor tilbuddet defineres således:²

- Når et tilbud består af flere afdelinger, er det afgørende for vurderingen af, om der er tale om ét tilbud, at tilbuddet og dets afdelinger har karakter af at være en organisatorisk og økonomisk enhed.
- Det er dog en forudsætning for, at der kan være tale om ét tilbud med flere afdelinger, at der er et vist samarbejde afdelingerne imellem om at levere samme form for ydelser til forskellige målgrupper eller forskellige ydelser til samme målgruppe samt, at afdelingerne har fælles ledelse, fælles økonomi og evt. fælles personale.

Dette er nærmere beskrevet i styringsaftalens bilag 2, hvor der også er defineret en undtagelsesbestemmelse for små tilbud der levere samme ydelse.

² Denne definition er den samme som anvendes i vejledning om socialtilsyn jf. punkt 27 og 28 (vejledning nr. 9300 af 30. april 2015).

Kapitel 12. Oprettelse og lukning af tilbud og pladser

12.1 Procedurer for justering af rammeaftalen

Der er en vis grad af rummelighed i rammeaftalen. Driftsherren har mulighed for at foretage justeringer på tilbuds niveau, idet der påhviler en forpligtigelse til at tilpasse kapaciteten.

Driftsherrens forpligtigelse til at tilpasse kapaciteten er vigtig, og er en central forudsætning for at drive tilbuddene økonomisk effektivt. Den løbende tilpasning er afgørende for at undgå tomme pladser (og høje priser) og for få pladser (og venteliste).

Den enkelte kommune og Region Midtjylland har dermed pligt til, via løbende justeringer, at udnytte ressourcerne optimalt. Tidlig orientering og dialog med de berørte parter er i den forbindelse afgørende - inden godkendelse i DASSOS.

Der er mellem kommuner og Region Midtjylland enighed om behovet for løbende opfølgning og justering af kapaciteten i takt med ændrede behov. For at sikre den mest optimale kapacitet, er samarbejdspartnerne enige om, at der gennem faglig dialog og behovsvurdering, kan foregå en løbende planlægning for en række målgrupper. Som følge heraf kan det blive nødvendigt at udarbejde tillæg til rammeaftalen.

Foretager en kommune større ændringer i form af oprettelse af et nyt tilbud, skal de øvrige kommuner og Region Midtjylland orienteres så tidligt som muligt – og senest når beslutningen er truffet. 'Fair play' er i den forbindelse centralt, hvorfor der lægges vægt på drøftelser mellem parterne så tidligt som muligt i processen.

Da alle regionale tilbud drives efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen, jf. Servicelovens § 5, kræver det godkendelse af kommunerne, hvis Region Midtjylland finder behov for oprettelse af nye tilbud eller ændringer i de eksisterende tilbud. Når en kommunalbestyrelse overtager et tilbud fra regionen, overføres leverandørforpligtelsen, og tilbuddet skal som hidtil indgå i rammeaftalen.

Er der behov for større ændringer - eksempelvis nedlæggelse af et tilbud - behandles emnet i DASSOS inden den endelige beslutning træffes af driftsherren. Også her er tidlig dialog med de berørte parter af central betydning.

For at undgå prisglidninger kan der ikke ske ændringer af taksten i aftaleperioden som følge af evt. kapacitetsændringer. Der henvises til styringsaftalens bilag 2, kapitel 6 for regler om ændring af takster.

12.2 Tilpasninger og ændringer i kapaciteten

Som led i udarbejdelsen af styringsaftalen har kommunerne indsendt en kommunal indberetning til Sekretariat for rammeaftaler, hvori det forventede behov for tilbud i 2016 præsenteres.

De kommunale indberetninger viser, at de midtjyske kommuner overordnet set oplever, at der er sammenhæng eller høj grad af sammenhæng mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud og det samlede udbud af specialiserede tilbud, der er omfattet af Rammeaftalen. Dette gælder for såvel voksenområdet som børn- og ungeområdet. På den baggrund er det besluttet, at den kapacitet, der blev stillet til rådighed for kommunerne i regionen i 2015, overordnet set videreføres til 2016 med visse justeringer.

Når der er konkrete forslag til justeringer på et tilbud, er der gode erfaringer med at driftsherren mødes med de aktuelle betalingskommuner til fastlæggelse af målgruppe, antal pladser og serviceniveau, inden der træffes endelig beslutning.

12.3 Udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud

Ved oprettelse og lukning af et tilbud er det driftsherren, der alene er ansvarlig for eventuelle uforudsete problemstillinger, herunder eventuelle økonomiske problemstillinger. Der kan således ikke foretages efterregulering af taksten eller på anden måde foretages restafregning til betalingskommunerne. Der kan heller ikke på anden måde sendes restafregning til betalingskommunerne, og eventuelle over-/underskud kan ikke indregnes i andre tilbud.

Ved sammenlægning/opsplitning af tilbud skal over-/underskud følge med til det/de nye tilbud. I fordelingen tages hensyn til de konkrete forhold i omlægningen. Eksempelvis kan over-/underskud overføres forholdsmæssigt til to eller flere tilbud, som det oprindelige tilbud opsplittes i, idet der tages hensyn til, hvordan borgerne fra det oprindelige tilbud fordeler sig på de nye tilbud/afdelinger.

12.4 Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner

Kommunalbestyrelserne skal i dialog med regionsrådene sikre tværregional koordination af de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede institutioner. Der er på den baggrund nedsat et kommunalt koordinationsforum bestående af repræsentanter fra de administrative styregrupper på det specialiserede socialområde i hvert af de fem kommunekontaktråd. Koordinationsforummet er ansvarlig for at udarbejde forslag til landsdækkende koordination af de berørte områder, som indgår i de enkelte rammeaftaler. For yderligere information vedr. lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede institutioner henvises til Rammeaftalens kapitel 6 samt bilag 4 i Udviklingsstrategien.

12.5 Koordinationsstruktur

I forbindelse med evalueringen af kommunalreformen er der indgået en politisk aftale mellem alle partier i Folketinget om, at der skal etableres en national koordinationsstruktur, som skal udvikles og varetages af Socialstyrelsen.

Koordinationsstrukturen dækker det mest specialiserede socialområde og specialundervisningsområde. Socialstyrelsen overvåger udviklingen i målgrupper, tilbud og indsatser samt indsamler og formidler viden om effekt af indsatserne på det mest specialiserede socialområde og på området for den mest specialiserede

specialundervisning. Målet er, at den mest specialiserede viden er tilgængelig og tilbuddene udvikles dynamisk i takt med, at behovene ændrer sig. Målet er derved at forhindre en uhensigtsmæssig afspecialisering af specialundervisningsområdet og det specialiserede socialområde.

Omdrejningspunktet for den nationale koordinationsstruktur er en dialogbaseret samarbejdsmodel med kommunerne. Modellen skal styrke overvågningen og udviklingen af de højt specialiserede social- og specialundervisningstilbud. Dette sker i samarbejde med kommuner, regionerne, KL og andre relevante interessenter. Den dialogbaserede samarbejdsmodel benytter sig af det etablerede KKR samarbejde, herunder arbejdet i de administrative styregrupper.

Kapitel 13. Afregning for brug af tilbud

13.1 Betalingsaftale

For at sikre fleksibilitet og dokumentation ved køb og salg af pladser skal der indgås en skriftlig visitations og betalingsaftale mellem køber og sælger. På sigt skal der etableres en elektronisk løsning, som indebærer, at denne procedure ikke kræver ekstra ressourcer.

I tilfælde af revisitation og deraf følgende ændringer i ydelsen, bør den enkelte handlekommune inddrage betalingskommunen.

Betalingsaftalen skal indeholde alle nødvendige detailoplysninger til brug for afregningen. Der lægges vægt på, at betalingsaftalen tilpasses således at den kan anvendes ved indberetning til det eller de afregningssystemer kommunen og Regionen anvender. Betalingsaftalen skal således som minimum omfatte:

- Borgers navn og cpr.-nr.
- Information om hvem der er handlekommune samt hvem der er betalingskommune,
- Information om hvem der er leverandør,
- Oversigt over de enkelte ydelser, herunder bevillingsparagraf, der indgår i tilbuddet,
- Bevillingsomfanget for de enkelte ydelser,
- Startdato og priser for de enkelte ydelser,
- Opsigelsesvarsel.

Der skal ikke indgås betalingsaftale omkring den grundtakst, der skal betales af kommunerne ved anbringelse efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 40 (BEK nr. 186 af 20/02/2015, de objektivt finansierede pladser).

13.2 Ændringer i et aftalt tilbud indgås ligeledes skriftlig

Betalingsaftalen indgås mellem handlekommunen og driftsherren. I de tilfælde der er anden betalingskommune skal denne myndighed afregne efter den indgåede betalingsaftale.

Takstgruppen har udarbejdet en beskrivelse af processen i forbindelse med indgåelse af matchnings- og betalingsaftaler, herunder også principper for ind- og udskrivning. Beskrivelserne heraf findes på www.rammeaftale.midtjylland.dk og viser der sig behov for afdækning af nye problemstillinger opdateres materialet løbende (under punktet "Rammeaftaler" og "Til sagsbehandlere").

13.3 Afregningsproceduren

Driftsherren sender månedlige afregninger til betalingskommunerne. Fristen for betaling fastsættes til minimum 14 dage.

Der er mulighed for, at køber og sælger kan indgå abonnementsaftaler på en række særlige områder. I forhold til behandling af misbrugere er der ligeledes behov for en særlig håndtering af takstberegningen. Principperne for indgåelse af abonnementsordninger og takststrukturer for misbrugsbehandling er nærmere beskrevet i bilag 2, kapitel 4.3.

Med hensyn til abonnementsordninger kan driftsherren sende halvårslige afregninger til betalingskommunerne. Objektivt finansierede pladser afregnes a conto først på året, grundtaksten afregnes månedligt efter konkret forbrug.

Betalingskommunen kan ikke regulere i den fremsendte regning. Regningen betales uanset enighed om regningens størrelse eller øvrige betalingsforhold. Er der uenighed om regning meddeles dette driftsherren, hvorefter det er driftsherren, der skal foretage de nødvendige berigtigelser i den kommende afregning i fald indsigelsen er berettiget. Fejlagtigt betalte beløb refunderes altså efterfølgende. Dette princip er nødvendigt, hvis afregningssystemerne skal fungere effektivt.

13.4 Opsigelsesvarsel

Opsigelsesvarslet er løbende måned plus én måned, dette gælder også ved dødsfald, idet dødsfald i sig selv sidestilles med en opsigelse. Betaling i opsigelsesperioden forudsætter at leverandøren har sædvanlige omkostninger forbundet med pladsen og at pladsen ikke kan disponeres til anden side.

Opsigelsesvarslet er ikke gældende ved anbringelser efter magtanvendelsesbekendtgørelsens § 40 (BEK nr. 186 af 20/02/2015, de objektivt finansierede pladser). Det skyldes, at der kan være tale om korte ophold, hvor opholdstiden meget sjældent kendes, da den kan afgøres af domstolene.

Dette er uddybet i Styringsaftalens bilag 2, kapitel 7.

13.5 Forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar

En driftsherren kan med henblik på at oprette eller opretholde tilbud indgå aftaler med en eller flere kommunalbestyrelser om forpligtende købsaftaler eller delt finansieringsansvar.

En forpligtende købsaftale, er en aftale, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre.

Aftaler om delt finansieringsansvar, er en aftale, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherren.

Kapitel 14. Kommunale overtagelser af regionale tilbud

Reglerne om kommunale overtagelser af regionale tilbud fremgår af Servicelovens §§ 186-187.

Dette indebærer, at en kommunalbestyrelse har mulighed for at overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen, én gang i hver valgperiode. Det skal øge regionernes muligheder for mere langsigtet planlægning af drift og udvikling.

Overtagelse af et tilbud skal fortsat drøftes i forbindelse med de årlige rammeaftaler og overtagne tilbud skal fortsat stå til rådighed for de øvrige kommuner i det omfang, det fastlægges i rammeaftalen.

Senest den 1. januar i valgperiodens 3. år skal en kommunalbestyrelse have meddelt regionen, såfremt den ønsker at overtage et regionalt tilbud. Overtagelsen skal senest være gennemført den 1. januar i valgperiodens 4. år.

Da lovændringen træder i kraft i midten af det første år i en ny valgperiode (1. juli 2014), vil det ikke være muligt med en fire års "fredningsperiode" første gang efter lovens ikrafttræden. Det vil betyde, at den første "fredningsperiode" kun bliver på 1½ år regnet for lovens ikrafttræden, idet en kommunalbestyrelse senest skal give besked til en region den 1. januar 2016 om, at den ønsker at overtage et regionalt tilbud.

14.1 Procedure for kommunale overtagelser

Såfremt en kommune ønsker at vurdere mulighederne for at overtage tilbud fra Region Midtjylland, rettes der henvendelse til Regionen, der er behjælpelig med de nødvendige data. Kontaktudvalget har godkendt proceduren for overdragelsesprocessen på deres møde den 17. april 2008. Kommunerne og Region Midtjylland er enige om, at tidlig dialog med relevante parter er et centralt redskab i den forbindelse

Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der beslutter, om den vil ændre ejerskabet af det enkelte tilbud.

Såfremt Kontaktudvalget ikke har behandlet overtagelsen inden beslutningen er truffet, sker der en efterfølgende orientering af udvalget med henblik på justering af rammeaftalen.